

Verslag levendig debat over de (on) zin van Cito-toetsen

Volle bak maandag 28 februari in De Balie.

Hoe vaak komt het voor, dat leraren, wetenschappers, directeuren, toetsontwikkelaars en Inspectie met elkaar in gesprek gaan? De Vereniging van Meesterschappers bracht ze bij elkaar in De Balie

Deelnemers debat:

Yvonne Haas	- interim directeur basisonderwijs
Hans Dael	- onafhankelijk onderwijsexpert voor de Kwaliteitsaanpak van de Gemeente Amsterdam
Jaap Dronkers	- hoogleraar internationaal onderwijsonderzoek
Leon Henkens	- hoofdinspecteur Primair Onderwijs
Sanne Kuipers	- leerkracht o.b.s. De Bron
Lotte Hidding	- bestuurslid VvM en leerkracht o.b.s. Olympia
Frederik Nijmeijer	- bestuurslid VvM en leerkracht o.b.s. Goeman Borgesiussschool
Jacqueline Visser	- Marktgroepmanager Basisonderwijs Cito
Gespreksleider:	- Bas van 't Wout van &Maes

Onderwerp van het debat was hoe de Cito-toets het best toegepast kan worden op school.

Het debat tussen leerkrachten, Inspectie en het Cito bracht duidelijk naar voren dat leraren zich er vaak alleen voor voelen staan met de LVS uitkomsten en Cito eindtoetsuitkomsten. De leraren beamen dat toetsen belangrijk is, maar zij vinden het jammer dat er slechts gekeken wordt naar de uitkomsten van de Cito-toets. Zij hebben het gevoel dat hun deskundigheid er minder toe doet en niet goed wordt gebruikt als informatie naast de objectieve scores. Leraren in de zaal gaven aan zich afgerekend te voelen en willen dat de overheid (Inspectie en besturen) dat nu eens gaan inzien.

Yvonne de Haas betoogde dat het belangrijker is dat je als team doelen stelt. Niet alleen cognitieve, maar ook persoonlijk creatief. Leg een verbinding tussen alle lagen in de school en maak verantwoordelijkheid belangrijker dan verantwoording was haar devies. Hans van Dael sloot daarbij aan en offerde ook om als team te opereren en dat prestaties, hoe ze ook zijn, als iets gezamenlijk te zien waar - vanuit verantwoordelijkheid - aan gewerkt moet worden. Zoek naar optimale condities als team. En niet: je zorgt er als leraar alleen maar voor dat jouw klas goed scoort.

Leraren in de zaal gaven (soms fel) aan dat ondanks de goede bedoelingen van het Cito en de Inspectie zij veel te weinig invloed hebben op bijvoorbeeld de druk die de Inspectie veroorzaakt rondom het toetsen. Zij proberen in de klas wel wat tegendruk te geven en dit te relativiseren, maar dat is moeilijk. Leraren vragen af zich wat hun oordeel er nog toe doet. Zij vinden dat er veel te veel afhangt van die ene toets, de Cito-toets. Het holt hun beroep uit betoogden sommige leerkrachten uit de zaal en dat moet een halt toegeroepen worden.

Leerkrachten Lotte Hidding en Sanne Kuipers gaven aan geconfronteerd te worden met de nare gevolgen van de Cito toetsdruk. De toetsdruk legt namelijk niet alleen hoge druk op de leerkracht, maar ook op de kinderen en hun ouders. Ze hebben daardoor vaak te maken met onredelijke ouders en huilende kinderen als resultaten bekend worden, of bange dan wel onzekere kinderen bij moeilijke toetsen. Zij vinden dat moeilijk en vroegen zich af dat wel de bedoeling kan zijn van toetsen.

Leerkrachten uit de zaal gaven ook aan dat ze toetsen van Cito vaak te talig vonden en dat vragen soms te moeilijk zijn. Sommige toetsvragen zetten leerlingen soms op het verkeerde been en dat is niet terecht. Jacqueline Visser van het Cito gaf aan dat de toetsen gemaakt worden in samenwerking met leraren en dat ze getest worden door ze vooraf te laten maken op proefscholen. Zo wordt volgens haar voorkomen dat de vragen verkeerd worden opgesteld.

Jaap Dronkers gaf verder een mooie relativering aan door te zeggen dat die druk van ouders, die race om het toegelaten worden niet nieuw is. Hij relativeerde ook door te zeggen dat er nu eenmaal ongelijkheid is tussen kinderen, deels veroorzaakt door sociaal milieu, en dat die ongelijkheid in het onderwijs versterkt wordt en deels ook teruggedrongen kan worden door het handelen en de adviezen van leraren/school. Maar die ongelijkheid is een uitgangspunt. Ook gaf hij aan dat het toetsen van cognitieve vaardigheden de beste voorspellers zijn voor succes in de latere schoolcarrière en de arbeidsmarkt.

Hans van Dael benadrukte dat het van belang is het werk van leraren te laten domineren door drie pijlers: goed kijken naar kinderen, steeds weer vragen hoe ze leren, variëren en goed didactisch handelingsrepertoire. En dat die brede blik op ontwikkeling van kinderen bij leraren er is en dat Cito daar een objectiverend hulpmiddel kan zijn dat als een ijkpunt werkt.

Voorzitter Renske Hoogeveen van de Vereniging van Meesterschappers eindigde het debat met de conclusie dat de dialoog tussen leraren, beleidsmakers en de kwaliteitscontroleurs eindelijk van de grond is gekomen en dat dit debat naar meer soortgelijke dialogen smaakt.

Frederik Nijmeijer - Vereniging van Meesterschappers